

Sygn. akt VIII RC 196/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marta Kazaniecka

Protokolant: stażysta Małgorzata Tomczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniej N. L. reprezentowanej przez matkę A. K.

przeciwko K. L.

o alimenty

I. zasądza od pozwanego K. L. na rzecz małoletniej powódki N. L. alimenty w kwocie po 900 (dziewięćset) złotych miesięcznie płatne z góry do dnia 15 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 10 kwietnia 2018 r.;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych tytułem opłaty od uwzględnionej części powództwa;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kwotę 1.368 (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. stwierdza, że w pozostałej części koszty sądowe ponosi Skarb Państwa,

VI. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 196/18

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka N. L. reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego - matkę A. K. wniosła o zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego K. L. – ojca małoletniej w kwocie po 1.500 zł miesięcznie, płatne do 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki, precyzując następnie, że alimenty mają zostać zasądzone poczynając od dnia wniesienia pozwu.

Wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych i udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania w kwocie po 1.500 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że rodzice małoletniej powódki rozstali się, nie mieszkają już razem, zaś pozwany w sposób nieregularny wykazuje się wkładem w koszty utrzymania dziecka. Żądane alimenty odpowiadają wysokości świadczenia, które może uzyskać pozwany, który pracuje jako marynarz.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 maja 2018 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 500 zł miesięcznie oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że żądana kwota alimentów nie jest adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki i koszty jej utrzymania zostały w pozwie zawyżone. Wskazano także, że należy wziąć pod uwagę nie tylko wysokość zarobków uzyskiwanych przez pozwanego, ale także jego liczne zobowiązania, zaciągnięte jeszcze w trakcie, gdy tworzył związek z matką małoletniej powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka N. L. urodzona w dniu (...) pochodzi z nieformalnego związku (...). Jej rodzice aktualnie nie pozostają w konkubinacie. Małoletnia ma obecnie niespełna 2 lata. K. L. posiada syna O. L. z poprzedniego związku, zaś A. K. wychowuje dwóch synów: dwunastoletniego K. K. (1) i trzynastoletniego P. K., pochodzących z małżeństwa z K. K. (2).

Bezsporne, a nadto dowód:

- odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej powódki- k. 15
- kopia wyroku Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 13 listopada 2008 r.- k. 145v.
- odpis skrócony aktu urodzenia P. K.- k. 58
- odpis skrócony aktu urodzenia K. K. (1)- k. 57

Małoletnia N. L. pije modyfikowane mleko, co miesięcznie kosztuje 200 zł, nadto żywi się także produktami stałymi w postaci kaszek itp., co stanowi wydatek ok. 100 zł miesięcznie, korzysta z pampersów, co generuje wydatek w wysokości 250 zł miesięcznie. Środki pielęgnacyjne to koszt 50 zł miesięcznie, zaś ubrań 150 zł. Małoletnia powódka część ubrań dostaje od osób trzecich. Małoletnia powódka nie choruje przewlekle, nie przyjmuje stale leków. Z pomocy lekarzy specjalistów korzysta w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Korzystała ona z płatnych szczepionek skojarzonych, jednak aktualnie nie musi być już nimi szczepiona. Nie uczęszcza do żłobka ani na żadne zajęcia dodatkowe, dzieckiem zajmuje się w domu matka A. K..

Dowód: przesłuchanie A. K.- k. 216-219

Małoletnia powódka N. L. mieszka wraz z matką A. K. i jej dwojgiem synów K. K. (1) i P. K. w wynajmowanym mieszkaniu położonym w S. przy ul. (...) o powierzchni 38 metrów kwadratowych. Matka powódki ponosi koszty z tytułu utrzymania tego mieszkania w wysokości 1400 zł opłaty za wynajem, 289 zł z tytułu czynszu, telewizja i (...) to koszt 110 zł miesięcznie, prąd płatny co dwa miesiące w wysokości 250 zł miesięcznie, gaz w kwocie 350 zł.

Dowód:

- przesłuchanie A. K.- k. 216-219
- kopia umowy najmu- k. 21-26
- kopia dokonania przelewu za czynsz w miesiącu grudzień 2018 r.- k. 201

Matka małoletniej A. K. prowadzi działalność gospodarczą z zakresu usług kosmetycznych- zdobienia paznokci. Do września 2018 r. przebywała na urlopie macierzyńskim w związku z urodzeniem się dziecka i wtedy otrzymywała świadczenie od ZUS-u w wysokości 1000 zł miesięcznie. Jej dochód miesięczny jest zależny od ilości umówionych klientek, które A. K. przyjmuje w mieszkaniu zajmowanym wraz z dziećmi. Miesięcznie przyjmuje ok. 15-20 klientek, stara się pracować ok. 4 godzin dziennie. Koszt wykonania przez nią usługi wynosi 50-70 zł. Średnio zarabia ok. 1500

zł miesięcznie, z czego ok. 550 zł musi wydatkować na składki ZUS. Ma na utrzymaniu dwoje małoletnich synów, na których otrzymuje alimenty z funduszu alimentacyjnego po 400 zł miesięcznie na każde z dzieci. (...) wspomagała ją matka, dopóki nie przeszła na emeryturę, a także koleżanki. A. K. korzystała z pomocy (...) w formie specjalnego zasiłku celowego w kwocie 500 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu kurtek i obuwia dla dzieci, a także opłatę rachunku za ogrzewanie gazowe.

Dowód: przesłuchanie A. K.- k. 216-219

- zeznania P. W.- k. 215
- zeznania J. M.- k. 216
- wydruk z (...) k. 32
- pismo z ZUS- k. 46
- bilans z księgi- k. 41-45, 207-210
- decyzja Prezydenta Miasta S. z dnia 30 sierpnia 2017 r. w przedmiocie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego- k. 47-48
- decyzja z (...) k. 212

Pozwany K. L. dotychczas pracował jako marynarz, z czego uzyskiwał dochód w wysokości ok. 6000 zł miesięcznie, uwzględniając okresy przestoju. W dniu 24 marca 2019 r. zakończył mu się kontrakt z dotychczasowym armatorem i aktualnie poszukuje pracy. Pozwany zajmuje lokal mieszkalny znajdujący się w zasobach Towarzystwa Budownictwa (...), czynsz wynosi około 600 zł miesięcznie, wydatki na prąd to 230 zł co dwa miesiące, zaś na gaz 50 zł miesięcznie. Ma zasądzone alimenty na rzecz syna z poprzedniego związku małżeńskiego O. L., które wynoszą 500 zł miesięcznie. Nie ma z tego tytułu zaległości. Ciężą na nim zobowiązania kredytowe w wysokości 1374 zł miesięcznie, które zostały zaciągnięte w trakcie związku z matką małoletniej powódki na remont wspólnie zajmowanego przez nich mieszkania i wyprawkę dla dziecka. Pożyczył także pieniądze od kuzyna w kwocie 500 zł.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego K. L.- k. 245-248

- zaświadczenie o zakończeniu kontraktu- k. 211
- wysokość czynszu pozwanego od dnia 1 lutego 2018 r.- k. 234
- kopia wyroku zasądającego alimenty na rzecz O. L.- k. 145 v.

Pozwany regularnie utrzymuje kontakt z małoletnią córką, wtedy finansuje wszelkie przyjemności i rozrywki. Utrzymuje on także nadal kontakt z synami matki małoletniej powódki.

Dowód:

- przesłuchanie A. K.- k. 216-219
- przesłuchanie pozwanego K. L.- k. 245-249

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, oparte na treści art. 133 § 1 k.r.o. zasługiwało na uwzględnienie w części.

Obowiązek alimentacyjny wynika z przepisu art. 128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 133 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Samo istnienie obowiązku alimentacyjnego nie było przedmiotem sporu, strona pozwana nie kwestionowała tego, że obowiązana jest partycypować w kosztach utrzymania małoletniej. Sporną między stronami była natomiast wysokość należnego małoletniej świadczenia, gdyż pozwany wskazywał, że jego możliwości zarobkowe pozwalają na pokrywanie potrzeb dziecka w kwocie 500 zł miesięcznie. Pozwany wnosił o oddalenie powództwa ponad tę kwotę.

Rozmiar świadczeń alimentacyjnych uregulowany został w art. 135 § 1 i 2 kro. Przepis ten stanowi, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia, zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji.

Do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki należą koszty mleka modyfikowanego ok. 200 zł miesięcznie, wyżywienia w postaci kaszek i innych stałych produktów w wysokości 100 zł miesięcznie, pieluch 250 zł miesięcznie, ubrań około 150 zł miesięcznie, środków pielęgnacyjnych 50 zł miesięcznie, zabawek 50 zł miesięcznie. W ocenie Sądu są to wydatki usprawiedliwione, wpływające na harmonijny rozwój dziecka i zabezpieczające jego podstawowe potrzeby. Usprawiedliwionymi wydatkami jest również przypadająca na małoletniej część kosztów związanych z eksploatacją zamieszkiwanego przez nią z matką i braćmi mieszkania - łącznie z mediami około 550-600 zł miesięcznie. Tym samym, potrzeby małoletniej zamykają się w ocenie Sądu w kwocie 1300-1400 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę wiek małoletniej oraz fakt, że nie uczęszcza do placówek edukacyjnych, jest to kwota pozwalająca na zaspokojenie potrzeb małoletniej.

W tym zakresie Sąd podtrzymał swoje stanowisko, potwierdzone następnie przez Sąd Okręgowy w postępowaniu zażaleniowym i nie wliczył do kosztów utrzymania małoletniej wydatków nie mających bezpośredniego związku z jej utrzymaniem, takich jak składka ZUS matki powódki i opłata za usługi księgowej, trzy abonamenty telefoniczne, rata kredytu, rata spłaty karty kredytowej. Małoletnia zakończyła okres, w którym dziecku podawane są szczepienia, w tym płatne szczepionki skojarzone, kolejne szczepienia przypominające odbywają się w odstępach kilkuletnich.

Sąd dokonując powyższych ustaleń, oparł się przede wszystkim na przesłuchaniu stron, a także dokumentach zawartych w aktach sprawy. Dodatkowym dowodem były zeznania J. M. i P. W..

W odniesieniu do zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego należy mieć na uwadze nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. W ocenie Sądu pozwany nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych, aktualnie nie podejmując zatrudnienia, tłumacząc się chęcią uczestnictwa w sprawie sądowej o alimenty. Pozwany nie przedstawił dokumentów świadczących o tym, że nie może on wykonywać pracy z uwagi na stan zdrowia ani z powodu np. konieczności opiekowania się członkiem rodziny. Ponadto, jak wskazał pozwany, posiada

oszczędności, które pozwalają mu na opłacenie alimentów na syna, a także zabezpieczenia alimentów na małoletnią córkę w wysokości 800 zł miesięcznie.

Tym samym, pozwany nie czyni należytych starań, aby w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe. W sytuacji, kiedy pozwany odpowiada za byt nie tylko swój ale i małoletniego dziecka, aktywne poszukiwanie pracy jest jego obowiązkiem, aby móc zapewnić dziecku środki utrzymania. Podkreślić należy, że rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. Sąd miał na względzie, że pozwany interesuje się dzieckiem, spędza z nim czas, kiedy tylko praca mu na to pozwalała, jednak to A. K. wywiązuje się ze swojego obowiązku alimentacyjnego czyniąc codzienne starania o wychowanie małoletniej. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. To matka dziecka sprawuje pieczę nad małoletnim dzieckiem, troszczy się o jego stan zdrowia. Z tego też powodu nie może ona podejmować większej liczby klientek dziennie, albowiem małoletnia powódka jest zbyt mała, by przez dłuższy czas zajmować się sobą, potrzebna jest jej uwaga matki. Pozwany ma syna z poprzedniego związku, który aktualnie studiuje, łoży na niego alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie, aktualnie nie prowadzi z nikim gospodarstwa domowego. Biorąc pod uwagę dotychczasowy dochód pozwanego i przedstawione przez niego stałe wydatki na utrzymanie, spłatę zobowiązań kredytowych i alimenty, to pozwanemu pozostaje kwota pozwalająca na zapłatę alimentów w zasądzonej wysokości i na jego własne potrzeby. Sąd uwzględnił inne obciążenia finansowe pozwanego i uznał, że wysokość alimentów, jakie jest w stanie płacić pozwany, to kwota 900 zł miesięcznie, co stanowi ok. 65 % miesięcznych kosztów utrzymania N. L.. Nie jest to kwota wygórowana, nawet w przypadku podjęcia przez pozwanego zatrudnienia w kraju. Na marginesie wskazać należy, że proponowana przez pozwanego kwota alimentów nie przekracza sum wydatkowanych przez pozwanego comiesięcznie na papierosy. Sąd zasądził zatem alimenty w wysokości 900 zł miesięcznie, mając na uwadze usprawiedliwione potrzeby uprawnionej, nie przekraczając przy tym możliwości zarobkowych pozwanego, od dnia złożenia pozwu.

Sąd nie znalazł podstaw, aby zasądzić alimenty od dnia wyrokowania. Jednocześnie kwoty uiszczone tytułem zabezpieczenia zaliczają się na poczet zasądzonych alimentów.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił, uznając żądanie pozwu w części przekraczającej 900 zł za wygórowane.

Sąd obciążył pozwanego kosztami sądowymi od uwzględnionej części powództwa mając na uwadze zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu i brzmienie przepisu art. 113 ust. 1 z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W pozostałej części koszty sądowe poniósł Skarb Państwa.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i § 2 pkt 5 i § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynność adwokackie, przyjmując, że pozwany przegrał sprawę co do kwoty 400 zł miesięcznie. Sporną była kwota 1.000 zł miesięcznie, albowiem pozwany uznał powództwo do kwoty 500 zł. Tym samym, powódka wygrała sprawę w 40%, co stosunkowo stanowi kwotę wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 1.440 zł minus przegrane 60% z kwoty 120 zł wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego, czyli ostatecznie 1.368 zł.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.